

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра цивільного та господарського права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНІ неперервної освіти і
туризму

Гриценко І.С.

«09» червня 2023 р.

СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри цивільного
та господарського права

Протокол № 10 від «18» квітня 2023 р.

Завідувач кафедри
Олексій ПІДДУБНИЙ

РОЗГЛЯНУТО

Гарант ОП «Міжнародний туристичний бізнес»

Гарант ОП

Левицька І.В.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ДОГОВІРНЕ ПРАВО»**

Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»

Освітньо-професійна програма «Міжнародний туристичний бізнес»

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

ІНІ неперервної освіти і туризму

Розробник: Анна КОВАЛЬ, кандидат юридичних наук, доцент кафедри
цивільного та господарського права

Київ – 2023 р.

1. Опис навчальної дисципліни

«Договірне право»

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»	
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	242 «Туризм і рекреація»	
Освітня програма	«Міжнародний туристичний бізнес»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) за наявності	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	денна	заочна
Рік підготовки (курс)	2	
Семестр	3	
Лекційні заняття	20 год.	
Практичні семінарські заняття	20 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	80 год.	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	4 год.	

Примітка «-» - навчальним планом непередбачено

1. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни «Договірне право»

Мета курсу – полягає у вивченні поняття та загальних характеристиках договірних правовідносин у сфері підприємницької діяльності. Вивчення законодавства з питань: правила та порядок укладення договору, зміст договору, порядок виконання договірних зобов'язань, правові наслідки неналежного виконання (невиконання) договірних зобов'язань та способи захисту порушених прав сторін договору.

Завданням курсу є підготовка майбутніх фахівців здатних ідентифікувати та розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері міжнародного туристичного бізнесу. Аналізувати та застосовувати діюче законодавство щодо договірних відносин в контексті регулювання підприємницько-управлінської діяльності на міжнародному туристичному ринку та в Україні. Порядок укладання договорів, виконання зобов'язань та способи захисту прав і законних інтересів суб'єктів – учасників договірних відносин, набуття досвіду роботи із правовими документами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Договірне право» студенти повинні:

знати :

- джерела правового регулювання, що застосовуються у цій сфері, зміст цих джерел і правила їх застосування;
- основні інституції, які розглядають спори, що виникають між учасниками, та правила, за якими такі спори розглядаються;
- актуальні проблеми у сфері правового регулювання договірних відносин;

вміти:

- визначати конкретні особливості правового регулювання договірних відносин відповідно до потреб підприємства та інших учасників господарської діяльності;
- складати різні види договорів;
- захищати права та законні інтереси сторін договору при вирішенні відповідних спорів.
- мати здатність здійснювати професійну діяльність у межах вимог чинного законодавства України та міжнародних договорів, що ратифіковані у встановленому порядку відповідно до Конституції України

Вибіркова дисципліна «Договірне право» забезпечує формуванню ряду компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК:)

Здатність ставити та успішно вирішувати на достатньому професійному рівні науково-дослідницькі та практичні завдання, узагальнювати практику міжнародного туристичного бізнесу і рекреації, прогнозувати напрями їх розвитку, і вирішувати професійні проблеми та практичні завдання міжнародної туристичної діяльності у процесі роботи та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, зокрема для розвитку туристичного продукту сільських дестинацій та представлення його на міжнародному рівня.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації.

СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду.

СК12. Здатність діяти в міжнародному правовому полі, застосовувати норми міжнародного права для здійснення професійної діяльності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН13. Здійснювати управлінські функції на основі стратегічного маркетингу для задоволення потреб споживачів та забезпечення ефективної діяльності у сфері міжнародного туристичного бізнесу та рекреації.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

«Договірне право»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ДОГОВІРНОГО ПРАВА

Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірних прав в Україні

Поняття та зміст договірних прав. Загальні положення про правочини. Метод і принципи договірних прав та їх закріплення в чинному законодавстві. Свобода договору та випадки її обмеження. Принцип недопустимості зловживання правом у договірних зобов'язаннях. Система договірних прав та характеристика його основних інститутів (складових). Джерела договірних прав. Нормативно-правові акти та їх види. Аналогія закону та аналогія права. Динаміка договору. Суб'єкти договірних правовідносин. Динаміка суб'єктного складу.

Тема 2. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання

Поняття, загальні умови та засади виконання договірних зобов'язань. Елементи належного виконання договірних зобов'язань. Підтвердження виконання договірних зобов'язань. Поняття та принципи класифікації договорів. Інтегровані та нетипові договори.

Тема 3. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності.

Зобов'язання і договору згідно Цивільного та Господарського кодексів України. Поняття підприємницького (господарського) договору та функції договору у підприємницькій діяльності. Класифікація договорів у сфері підприємницької діяльності: за суб'єктом складом, метою укладення тощо. Попередній договір. Форма підприємницького договору та наслідки недотримання форми договору в господарських відносинах. Порядок укладання господарських договорів. Пропозиція (оферта) та її види. Умови дійсності оферти. Зміст господарського договору. Підстави та наслідки визнання договорів недійсними і неукладеними. Підстави та порядок внесення змін до договору. Порядок та підстави розірвання договору за законодавством України.

Тема 4. Зовнішньоекономічні договори (контракти)

Поняття, юридичні ознаки та форма зовнішньоекономічного договору. Сторони, особливості та місце укладання контрактів. Зміст зовнішньоекономічного договору та його структура. Мова зовнішньоекономічного договору. Виконання зовнішньоекономічних договорів. Виконання грошових зобов'язань за зовнішньоекономічними договорами. Забезпечення виконання комерційних договорів. Наслідки неналежного виконання комерційних договорів. Форс-мажор. Розірвання зовнішньоекономічних договорів. Вирішення спорів, що виникають із зовнішньоекономічних договорів, в державних судах. Визнання і виконання рішень державних судів щодо зовнішньоекономічних спорів. Вирішення спорів, що виникають із зовнішньоекономічних договорів, в міжнародних комерційних арбітражних судах. Визнання і виконання рішень міжнародних комерційних арбітражних судів щодо зовнішньоекономічних спорів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ОКРЕМИХ ВИДІВ ГОСПОДАРСЬКИХ ДОГОВОРІВ

Тема 5. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у власність

Загальна характеристика договору купівлі-продажу та його види. Загальна характеристика договору роздрібної купівлі-продажу. Відповідальність суб'єктів підприємництва за порушення правил торговельної діяльності і торговельного обслуговування покупців. Поняття та ознаки оптової купівлі-продажу. Суб'єкти та предмет оптової торгівлі, їх права та обов'язки. Договір поставки, сторони та істотні умови. Міжнародні правила тлумачення торговельних термінів «ІНКОТЕРМС». Договір контрактації. Договір міни: поняття та особливості. Договір безоплатної передачі (дарування). Приватизація державного та комунального майна в Україні. Суб'єкти приватизації та порядок визначення способу приватизації майна в Україні (аукціон, тендер тощо). Особливості укладання договору купівлі-продажу в процесі приватизації та його зміст. Порядок закупівлі товарів, робіт та послуг за державні кошти. Відповідальність за порушення порядку закупівель.

Тема 6. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з виконанням робіт

Поняття, види договорів про виконання робіт. Загальна характеристика договору підряду. Зміни та розірвання договору підряду. Порядок і строки пред'явлення позовів у разі виявлення недоліків у роботі. Особливості договору підряду на капітальне будівництво. Правовий статус генерального замовника, підрядчика і субпідрядника. Істотні умови договору будівельного підряду. Строки в договорі підряду, (загальні та проміжні), наслідки порушення строків виконання робіт. Поняття кошторису та його види. Особливість передання результатів робіт та порядок оформлення акта прийому передання в договорі будівельного підряду. Ризик випадкового знищення або пошкодження майна при виконанні будівельних робіт. Особливості договору підряду на проектні та пошукові роботи. Об'єкт та предмет договору. Виконання, передання та прийняття, оплата робіт за договором.

Тема 7. Зобов'язання, що пов'язані з наданням фінансових послуг

Особливості договору комісії за законодавством України. Правовий статус комітента та комісіонера, їх права та обов'язки. Договір консигнації. Умови договору комісії та підстави для відступу від умов договору комісії при його виконанні. Договір зберігання, його істотні умови та форма. Сторони в

договорі зберігання. Форма договору зберігання. Строк і ціна в договорі зберігання. Відповідальність за порушення умов договору зберігання. Спеціальні види зберігання: зберігання на товарному складі, зберігання речей у готелях, камерах схову, охорона майна державними організаціями, нотаріусом тощо Договір страхування. Правове регулювання страхової діяльності у сфері підприємництва. Види договору страхування. Транспортні договори та їх види. Система та види перевезення вантажів, їх правове регулювання. Поняття і види договору перевезення вантажів. Загальна характеристика сторін за договором перевезення вантажів. Істотні умови договору перевезення вантажів.

Тема 8. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у користування

Поняття та зміст договору найму (оренди). Загальна характеристика прав та обов'язків сторін за договором оренди. Предмет договору оренди. Порядок визначення розміру орендної плати та порядок внесення плати за користування орендованим майном. Особливості використання предмета оренди, зміна порядку використання орендованого майна. Порядок передачі майна в суборенду. Підстави для відмови від договору оренди та розірвання договору оренди. Види договорів найму (оренди). Поняття договору прокату та особливості правового регулювання. Особливості оренди державного і комунального майна. Суб'єкти та предмет договору оренди державного і комунального майна. Порядок укладання договору оренди державного та комунального майна. Правові наслідки припинення або розірвання договору оренди державного та комунального майна. Договір лізингу, істотні умови договору лізингу та його види. Особливості фінансового лізингу. Концесійний договір: поняття, сторони, істотні умови та їх види.

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика договірного права												
Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 2. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 3. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності.	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 4. Зовнішньоекономічні договори (контракти)	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10	-	-	40	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Правовий аналіз окремих видів господарських договорів												
Тема 5. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у власність	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 6. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з виконанням робіт	18	4	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 7. Зобов'язання, що пов'язані з наданням фінансових послуг	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 8. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у користування	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10	-	-	40	-	-	-	-	-	-
Усього годин	120	20	20	-	-	80	-	-	-	-	-	-

2. Теми семінарських занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні	2
2	Тема 2. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання	2
3	Тема 3. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності.	4
4	Тема 4. Зовнішньоекономічні договори (контракти)	2
5	Тема 5. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у власність	2
6	Тема 6. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з виконанням робіт	4
7	Тема 7. Зобов'язання, що пов'язані з наданням фінансових послуг	2
8	Тема 8. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у користування	2
	Разом	20

4. Теми самостійних робіт

№	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Поняття та загальна характеристика договірного права в Україні	10
2	Тема 2. Виконання договірних зобов'язань суб'єктами господарювання	10
3	Тема 3. Загальні положення про договори у сфері підприємницької діяльності.	10
4	Тема 4. Зовнішньоекономічні договори (контракти)	10
5	Тема 5. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у власність	10
6	Тема 6. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з виконанням робіт	10
7	Тема 7. Зобов'язання, що пов'язані з наданням фінансових послуг	10
8	Тема 8. Зобов'язання, що виникають у зв'язку з передачею майна у користування	10
	Разом	80

5. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом

6. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

1. Принципи договірного права України.
2. Джерела договірного права України.
3. Інтеграція українського господарства у світову економіку та розвиток вітчизняного договірного права.

4. Форма договору та правові наслідки порушення порядку його укладення.
5. Істотні умови цивільно-правового та господарського договору.
6. Правова природа попереднього договору .
7. Правова природа публічного договору.
8. Загальна характеристика підстав припинення зобов'язання .
9. Правове регулювання відмови від виконання договору та його розірвання.
10. Цивільно-правове регулювання застави рухомого майна.
11. Регресні зобов'язання у цивільному праві України.
12. Завдаток як спосіб забезпечення виконання зобов'язання .
13. Притримання як спосіб забезпечення виконання зобов'язання.
14. Особливості договору купівлі продажу об'єктів нерухомості.
15. Договір міни (бартеру).
16. Договір довічного утримання.
17. Правова природа ренти і відмежування від суміжних конструкцій.
18. Договір найму будівлі або іншої капітальної споруди.
19. Договір прокату.
20. Договір найму соціального житла.
21. Договір позички.
22. Особливості фінансового лізингу за законодавством України та країн ЄС: порівняльний аналіз.
23. Поняття та види договору підряду.
24. Права та обов'язки сторін за договором будівельного підряду.
25. Система підрядних договорів у будівництві та організація договірних зав'язків.
26. Договір побутового підряду.
27. Система генерального підряду у договірних підрядних відносинах.
28. Відповідальність сторін за договором будівельного підряду.
29. Договір на виконання проектних і пошукових робіт.
30. Поняття та система договорів про надання послуг.
31. Поняття та елементи ліцензійного договору.
32. Договір на проведення аудиту.
33. Договір про передання виключних майнових прав.
34. Договір про перевезення пасажирів та багажу.
35. Види перевезень та їх правове регулювання.
36. Особливості перевезення вантажу автомобільним транспортом.
37. Договір перевезення повітряним транспортом.
38. Договір зберігання цінностей у банку.
39. Загальна характеристика спеціальних видів зберігання .
40. Цивільно-правове регулювання посередницьких зобов'язань.
41. Договір консигнації та його особливості.
42. Управління майном в силу закону.
43. Поняття та види факторингу.
44. Банківські операції: правові засади здійснення.
45. Договір банківського рахунку.

46. Види банківських вкладів і їх оформлення.
47. Цивільно-правовий захист прав вкладників і інших клієнтів банку.
48. Поняття та основні форми безготівкових розрахунків.
49. Цивільно-правове регулювання розрахунків за акредитивом.
50. Цивільно-правове регулювання розрахунків за інкасо.
51. Цивільно-правове регулювання розрахунків із застосуванням чеків.
52. Цивільно-правове регулювання розрахунків із застосуванням платіжних карток.
53. Договір простого товариства.
54. Порівняльний аналіз договорів простого товариства та про спільну діяльність.
55. Засновницький договір як один із установчих документів юридичної особи.
56. Особливості припинення договору простого товариства.
57. Юридична природа засновницького договору.
58. Договір про надання туристичних послуг.
59. Договір транспортного експедирування.
60. Договори, що укладаються у сфері торгівельного мореплавства.
61. Експорт товарів як один з основних видів зовнішньоекономічної діяльності.
62. Правові засади іноземного інвестування шляхом часткової участі в юридичній особі.
63. Характеристика правового режиму іноземних інвестицій.
64. Вільні економічні зони: актуальні питання оподаткування.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОС «Магістр» Спеціальність: 242 «Туризм і рекреація»	Кафедра цивільного та господарського права 2023 -2024 навч. рік	ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Договірне право»	Затверджую Завідувач кафедри _____
Екзаменаційні питання (максимальна оцінка 10 балів за відповідь на кожне запитання)			
1. Поняття та характеристика штрафних санкцій в договірному праві.			
2. Сфера застосування та законодавче регулювання договорів про надання послуг.			
Тестові завдання (максимальна оцінка 10 балів за відповіді на тестові завдання)			
	1. Боржник - це сторона, яка:		
А	не має ні прав, ні обов'язків;		
Б	має право вимагати від кредитора виконання його обов'язку;		
В	порушила договірні зобов'язання;		
Г	зобов'язана вчинити на користь другої сторони певну дію або утриматися від певної дії.		

	2. Капітальний і поточний ремонт речі за договором прокату здійснює:
А	наймач;
Б	наймодавець;
В	спільно наймач та наймодавець;
Г	наймач, за законом, з оплатою вартості ремонту наймодавцем.
	3. Покупець зобов'язаний оплатити товар:
А	на протязі 15 днів після прийняття товаророзпорядчих документів;
Б	після його прийняття або прийняття товаророзпорядчих документів на нього;
В	за 15 днів до його прийняття або прийняття товаророзпорядчих документів на нього;
Г	в строки, передбачені актами цивільного законодавства.
	4. Істотними умовами договору є:
А	умови про предмет договору;
Б	умови, що вказані в законі;
В	умови, що встановлені сторонами в договорі;
Г	час дії договору.
	5. Предметом неустойки може бути:
А	тільки грошова сума;
Б	грошова сума, рухоме і нерухоме майно;
В	тільки рухоме і нерухоме майно;
Г	інтелектуальна власність.
	6. Договір про надання послуг є:
А	двостороннім, безоплатним;
Б	конфіденційним, двостороннім;
В	двостороннім, оплатним;
Г	одностороннім, безоплатним.
	7. Якщо одна сторона (повірений) зобов'язується вчинити від імені та за рахунок другої сторони (довірителя) певні юридичні дії, то це є договором:
А	доручення;
Б	ренти;
В	про надання послуг;
Г	комісії.
	8. Договором приєднання є договір:
А	умови якого встановлені однією із сторін у формулярах або інших стандартних формах, який може бути укладений лише шляхом приєднання другої сторони до запропонованого договору в цілому;
Б	сторони якого зобов'язуються протягом певного строку укласти договір в майбутньому (основний договір) на умовах, встановлених попереднім договором;
В	в якому одна сторона - підприємець взяла на себе обов'язок здійснювати продаж товарів, виконання робіт або надання послуг кожному, хто до неї звернеться;
Г	сторони якого - підприємці зобов'язуються протягом певного строку укласти договір в майбутньому (основний договір) на умовах, встановлених державою.

	9. Договір, який передбачає надання кредиту у вигляді авансу, попередньої оплати, відстрочення або розстрочення оплати товарів, робіт або послуг, є договором:
А	позики;
Б	комерційного кредиту;
В	товарного кредиту;
Г	банківського кредиту.
	10. Якщо одержувач ренти передав у власність платника ренти грошову суму, розмір ренти встановлюється у розмірі:
А	а) облікової ставки Національного банку України;
Б	б) подвійної облікової ставки Національного банку України, якщо більший розмір не встановлений договором ренти;
В	в) ломбардної ставки Національного банку України;
Г	г) подвійного індексу інфляції за попередній рік.

7. Методи навчання

Методами навчання є способи спільної діяльності й спілкування викладача і здобувачів вищої освіти, що забезпечують вироблення позитивної мотивації навчання, оволодіння системою професійних знань, умінь і навичок, формування наукового світогляду, розвиток пізнавальних сил, культури розумової праці майбутніх фахівців.

Під час навчального процесу використовуються наступні методи навчання:

Залежно від джерела знань: словесні (пояснення, бесіда, дискусія, діалог); наочні (демонстрація, ілюстрація); практичні (рішення задач, ділові ігри).

За характером пізнавальної діяльності: пояснювально-наочний проблемний виклад; частково-пошуковий та дослідницький методи.

За місцем в навчальній діяльності:

- методи організації й здійснення навчальної діяльності, що поєднують словесні, наочні і практичні методи; репродуктивні й проблемно-пошукові; методи навчальної роботи під керівництвом викладача й методи самостійної роботи здобувачів вищої освіти;

- методи стимулювання й мотивації навчальної роботи, що включають пізнавальні ігри, навчальні дискусії, рольові ситуації;

- методи контролю й самоконтролю за навчальною діяльністю: методи усного, письмового контролю; індивідуального й фронтального, тематичного і систематичного контролю.

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачено застосування таких навчальних технологій:

- *робота в малих групах* дає змогу структурувати практично-семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного

здобувача вищої освіти в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування;

- *семінари-дискусії* передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів;

- *мозкові атаки* – метод розв’язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити як найбільшу кількість ідей за обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію;

- *кейс-метод* – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності фахівців і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу;

- *презентації* – виступи перед аудиторією, що використовуються для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації;

- *дидактичні ігри* – метод імітації (наслідування, відображення) ухвалення управлінських рішень в різноманітних ситуаціях згідно правил, які вже розроблено або формуються самими учасниками, реалізується через самостійне вирішення здобувачами вищої освіти поставленої проблеми за умови недостатності необхідних знань, коли є потреба самостійно опановувати новий зміст або шукати нові зв’язки в уже засвоєному матеріалі;

- *банки візуального супроводу* сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності.

8. Форми контролю

Відповідно до «Положення про екзамени та заліки у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» затвердженого Вченою радою НУБіП України 27 грудня 2019 року, протокол № 5. В умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою оцінювання якості знань студентів здійснюється шляхом поточного, проміжного (модульного), підсумкового (семестрового) контролю.

У рейтинговому показнику враховуватиметься будь-яка форма діяльності студента, якість аудиторної та самостійної роботи, здатність творчо реалізовувати свій інтелектуальний потенціал на практиці.

Семестровий розрахунковий рейтинг студента з дисципліни складає 100 балів. Відтак рейтингові оцінки із змістових модулів, так само як і рейтинг з атестації обчислюються за 100-бальною шкалою.

Велике значення має облік поточної успішності студентів, який викладач здійснює згідно графіку організації навчальної роботи.

Поточний контроль – це оцінювання знань студентів під час практичних занять, якості виконання домашніх завдань, самостійної роботи та активності на лекційних та практичних заняттях.

На практичному занятті студент може заробити максимум 10 балів, з яких: 5-6 балів – «відмінно» (за вичерпну, бездоганну відповідь), 3-4 бали – «добре» (за окремі неточності), 1-2 бали – «задовільно» (за слабку відповідь), до 4 балів – доповнення.

Якщо відповіді як такої немає або вона неадекватна поставленому завданню, містить грубі помилки, то у журналі обліку успішності ставиться «–1» бал. За пропущені практичні заняття застосовуються штрафні санкції.

Відпрацювання заборгованостей проводиться лише в усній формі згідно графіку.

Студент має право на повторну і додаткову перевірку його знань (згідно графіку); на отримання додаткових завдань для підвищення свого рейтингу; на отримання «автоматично» з іспиту.

Під час поточного контролю студент по кожному змістовому модулю може набрати максимум 70 балів, які включають відповіді на практичних заняттях і виконання самостійних завдань. Результати поточного контролю заносяться до журналу обліку роботи науково- педагогічного працівника (форма Н – 4.07).

Проміжний (модульний) контроль – проводиться по закінченню кожного змістового модуля відповідно до графіка у вигляді тестування, письмових контрольних робіт, усних колоквиумів тощо. Вид контрольного заходу та методика врахування складових модульного контролю при визначенні оцінки розробляється викладачем і затверджується на кафедрі. Максимальна кількість балів, які може отримати студент під час виконання модульного контролю становить 30 балів.

До контрольного заходу відповідного модульного контролю студент допускається незалежно від результатів поточного контролю. У разі відсутності студента на контрольному модульному заході його надається право на повторне складання згідно графіка.

Підсумковий (семестровий) контроль – проводиться в кінці семестру у формі іспиту. До підсумкового контролю студент допускається за умови, якщо позитивна оцінка поточної успішності, що включає результати проміжного і модульного контролю, становить не менше, ніж 42 бали з Рн. Якщо рейтинг студента з навчання нижчий мінімальної кількості балів, необхідних для його засвоєння, то він до атестації не допускається і зобов'язаний до початку іспитово-залікової сесії підвищити свій рейтинг. Інакше такі студенти до іспиту (заліку) не допускаються і мають академічну заборгованість.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371).

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	Екзамени	Заліки
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу з навчальної роботи $R_{\text{НР}}$ (до 70 балів):

$$R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{АТ}}$$

Рейтинг студента (слухача) із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національну оцінку та оцінку ЄКТС.

11. Методичне забезпечення

Основу комплексу навчально-методичного забезпечення вивчення навчальної дисципліни «Договірне право». складають: робоча програма навчальної дисципліни; сілабус навчальної дисципліни; конспекти лекцій; плани семінарських занять та методичні рекомендації до них; завдання для самостійної роботи; індивідуальні завдання; завдання для практичних занять; модульні контрольні роботи; тестові завдання та програма комп'ютерного тестування; підручники та посібники.

12. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Господарське право : навч. посібник / укл. А.А. Бутирський. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2020. 144 с.
2. Хорт Ю. В. Статутний капітал акціонерного товариства: захист інтересів учасників акціонерних правовідносин [Текст] : монографія / Ю. В. Хорт. - Харків : ФІНН, 2010. - 276 с.
3. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (від 31.03.2023).
4. Податковий кодекс України . Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI (Редакція від 06.05.2023)
5. Договірне право : підручник : у 2 т. Т. I. – Харків : Право, 2022 . 632 с.
6. Цивільне право (особлива частина) : навч. посібник / за заг. ред. : Н.М. Процьків, В.М. Никифорака. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021. 304 с.
7. Мілаш В. С. Договірне право: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм

навчання усіх спеціальностей університету / В. С. Мілаш; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім.

О. М. Бекетова, Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. 80 с.

8. Цивільне право: загальна частина. Практикум : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закладів] / кол. авт. Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. 232 с.

9. Лукасевич-Крутнік І.С. Теоретичні засади правового регулювання договірних відносин з надання транспортних послуг у цивільному праві України: монографія. Тернопіль: ФОП Паляниця В.А., 2019. 474 с.

10. Дзера О.В. Договірне право України. Особлива частина :навч. посіб./ О.В. Дзера. К.: Юрінком Інтер, 2018. 1200 с

Додаткова:

1. Договірне право України. Навчальний посібник для підготовки до іспитів: Тетарчук І.В. ; Издательство: ЦУЛ , 2020. 260 с.

2. Складання цивільно-правових документів. Частина 1. Договірні зобов'язання: навч. – метод. посібник / О. В. Веренкіотова, В. С. Гопанчук, А. Л. Калінюк, К. В. Куцик, В. П. Мироненко, Л. І. Шаповал, Б. В. Кирдан. Київ. Нац. акад. внутр. справ., 2021. 512 с.

3. Погоджук В.Р. Захист прав споживачів за договором постачання електричної енергії через приєднану мережу: монографія. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України, 2017. 218 с.

4. Яновицька А.В. Договір міжнародного перевезення вантажів автомобільним транспортом: монографія / А.В. Яновицька., Львів: Видавництво «Растр-7», 2019. 180 с.

5. Актуальні теоретичні та практичні проблеми відшкодування моральної шкоди потерпілим працівникам від нещасних випадків на виробництві або професійних захворювань : монографія / за наук. ред. О. М. Ярошенка. Харків : Юрайт, 2022. 272 с

13. Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України / Офіційний веб-портал парламенту України. Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>

2. Кабінет Міністрів України / Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Президент України / Офіційне інтернет-представництво. Режим доступу: <https://www.president.gov.ua/>

4. Верховний суд України / Судова влада України. Режим доступу: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/>

5. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. Режим доступу:

<http://www.nbuv.gov.ua/>

6. Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого. Режим доступу: <https://nlu.org.ua/>

7. Центральна Наукова бібліотека НУБіП України / інформаційна сторінка. Режим доступу: <https://nubip.edu.ua/node/1488>

8. Електронний навчальний курс «Договірне право»: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1061>

9. Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. URL: <https://www.socosvita.kiev.ua/publishing/bulletin>